

t.a.v. De Minister van Asiel en Migratie, D.M. van Weel

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Juridische en Algemene Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Team Strategie en Verbinding

Datum

16 juli 2025

Onze referentie

6295800

Bijlage(n)

0

nota

Rapportage wijzigingen in het asielbeleid in omringende landen Q1 2025

1. Aanleiding

Tijdens het wetgevingsoverleg asiel en migratie van 29 januari 2024 heeft een van uw ambtsvoorgangers toegezegd de Kamer structureel te informeren over aanscherpingen die worden doorgevoerd in het asielbeleid in de ons omringende landen. Op 26 juni 2024 is de Kamer geïnformeerd over de wijze waarop invulling zou worden gegeven aan deze toezegging, alsook over de planning van de periodieke rapportages. Tevens omvatten deze rapportages antwoord op de toezegging van het Commissiedebat op 3 juli 2025 om de Kamer te informeren over het Nederlandse asielbeleid, afgezet tegen de asielontwikkelingen in de ons omringende landen. Hierbij verstuurt u de vierde rapportage in deze reeks. Met deze rapportage informeert u, de Minister van Asiel en Migratie, mede namens de Minister voor Asiel en Migratie, Y.J. van Hijum, de Kamer over de periode van 1 januari tot en met 31 maart van 2025.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van de brief.

3. Kernpunten

De rapportage beschrijft de belangrijkste wijzigingen in het asielbeleid van een aantal relevante EU-lidstaten: Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland en Zweden. De informatie in deze rapportage is gebaseerd op openbare bronnen (denk aan de periodieke nieuwsbrief van het Europees Migratienetwerk (EMN) en informatie uit het informatie- en documentatiesysteem (IDS) van het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)). Hieronder ziet u de wijzigingen, aangevuld met informatie over de Nederlandse situatie.

Oostenrijk – Tijdelijke stopzetting gezinshereniging i.k.v. nareis

De Oostenrijkse regering heeft in maart aangekondigd gezinshereniging i.k.v. nareis tijdelijk stop te zetten. Via een wijziging van de nationale Asielwet is een tijdelijke regeling geïntroduceerd die bepaalt dat de verwerking van aanvragen voor gezinshereniging tijdens de geldigheidsduur van een federale verordening kan worden opgeschort. De opschorting is niet van toepassing voor minderjarigen en overige zaken waarbij het recht op privé en gezinsleven dwingend geboden is. Daarbij doet Oostenrijk een beroep op artikel 72 van het Verdrag van de Werking van de EU (hierna: VWEU), dat voorschrijft dat nationale wetgeving tijdelijk mag

prevaleren boven EU-wetgeving als een lidstaat maatregelen moet nemen om de openbare orde op hun grondgebied of de binnenlandse veiligheid te verzekeren. Het is onbekend of het beroep op deze noodwetgeving standhoudt bij de rechter. Pas als de federale verordening is gepubliceerd treedt de tijdelijke stopzetting ook echt in werking. In de praktijk worden de termijnen van aanvragen nu echter al verlengd, zodat ook nu geen besluiten worden genomen. Bovendien zijn de aanvragen vooral afkomstig van Syriërs, van wie de besluiten over verzoeken momenteel opgeschort zijn vanwege de onduidelijke situatie in Syrië.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Juridische en Algemene Zaken

Datum
16 juli 2025

Onze referentie
6295800

Beleid in Nederland:

- Het stopzetten van gezinshereniging is wettelijk niet mogelijk. Beperken is wel mogelijk.
- Naar het oordeel van onze juristen is er geen grond voor het invoeren van artikel 72 VWEU en wordt de beredenering van Oostenrijk als onhoudbaar geacht.
- Nederland is voornemens om gezinshereniging te beperken tot het EU-minimum. Het kabinet heeft hiervoor de Asielnoodmaatregelenwet, die het beperken van nareis tot het kerngezin regelt, en de Wet invoering Tweestatusstelsel, die een onderscheid maakt tussen vluchtelingen en subsidiair beschermden en aanvullende voorwaarden stelt voor nareis aan die laatste groep, gemaakt. Inmiddels zijn beide wetten aangenomen door de Tweede Kamer.

België – Lancering ontradingscampagnes om asielstroom te beperken

De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) heeft op YouTube en Whatsapp kanalen opgericht. De Minister van Asiel en Migratie, Anneleen Van Bossuyt, benoemde dat de informatie over het strengste asiel- en migratiebeleid op deze kanalen gericht is op landen van herkomst en transitlanden. Specifiek in Bulgarije en Griekenland werd een pilot gestart voor asielaanvragers uit Kameroen en Guinee, om hen te informeren dat het Belgische opvangsysteem vol is. De minister heeft aangekondigd zich ook offline te richten op afschrikkende berichten. Zo is de minister bijvoorbeeld afgereisd naar Moldavië om met beleidsmakers de toestroom van Moldavische aanvragers te bespreken.

Beleid in Nederland:

De Kamer heeft onlangs een motie over informatiecampagnes aangenomen.¹ U zult de Kamer over de uitvoering van deze motie nader informeren.

Frankrijk – Nieuw decreet over opvangregeling voor asielzoekers / lijst beroepstekorten

Het decreet van 9 januari jl. stelt de nationale opvangregeling voor asielzoekers vast en handhaaft het aantal opvangplaatsen, de verdeling ervan en de evenwichtsdoelstelling, zoals vastgesteld voor de jaren 2022 en 2023. Het decreet stelt een periode vast van twee jaar.

Op 22 mei jl. werd de lijst van beroepssectoren waar krapte aan capaciteit is gepubliceerd. Deze lijst bevat per regio aan welke beroepen een tekort is. Als migranten zonder rechtmatig verblijf kunnen aantonen dat ze minstens drie jaar in Frankrijk verblijven, waarvan ze minstens twaalf maanden gewerkt hebben in een dergelijke sector, kunnen ze op persoonlijke titel een tijdelijke verblijfsvergunning aanvragen zonder goedkeuring van hun werkgever. Deze lijst wordt jaarlijks

¹ Motie Eerdmans (JA21), Tweede Kamer, vergaderjaar 2024/25, 36 704, nr. 36.

bijgewerkt, dat is bepaald in de immigratiewet van 26 januari 2024. Dit jaar liep de herziening vertraging op om politieke redenen (o.a. door het vallen van de regering begin zomer 2024).

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Juridische en Algemene Zaken

Beleid in Nederland:

- Asielzoekers in Nederland hebben na zes maanden vanaf het moment dat zij een asielaanvraag hebben ingediend toegang tot de arbeidsmarkt.
- Zij kunnen onbeperkt werken, tenzij de asielaanvraag is afgewezen. Dan vervalt het recht op toegang tot de arbeidsmarkt.
- Nederland kent geen regeling waarmee asielzoekers met een afwijzing op hun asielaanvraag alsnog verblijfsrecht kunnen krijgen op basis van werk.
- Nederland kent ook geen regeling op basis waarvan illegaal verblijvende arbeidsmigranten een tijdelijke verblijfsvergunning kunnen aanvragen.

Datum

16 juli 2025

Onze referentie

6295800

Duitsland – Verlenging tijdelijke grenscontroles met zes maanden

Op 12 februari jl. verlengde het *Bundesministerium des Innern und für Heimat* de tijdelijke grenscontroles aan alle Duitse landsgrenzen met nog eens zes maanden, van 15 maart tot en met 15 september 2025. Het doel van deze tijdelijke grenscontroles is om irreguliere migratie terug te dringen, mensenhandel te bestrijden en de nationale veiligheid te beschermen.

Beleid in Nederland:

- Nederland heeft per 9 december 2024 binnengrenscontroles heringevoerd op basis van art. 25 van de Schengengrenscodex.
- Sindsdien worden binnengrenscontroles uitgevoerd aan de Nederlandse landsgrenzen met België en Duitsland. De binnengrenscontroles zijn aanvankelijk voor zes maanden ingevoerd, maar zijn in april 2025 verlengd tot en met 8 december 2025.
- De binnengrenscontroles zijn gericht op de bestrijding van irreguliere migratie en grensoverschrijdende (migratie)criminaliteit.

Zweden – Quotum van negenhonderd voor de hervestiging van vluchtelingen

Zweden rapporteert dat het ook in 2025 900 vluchtelingen wil hervestigen. Dit aantal is sinds 2023 hetzelfde. Voor die tijd had Zweden een hervestigingsquotum van 5.000. Twee-derde van het totaal aantal vluchtelingen van het nieuwe quotum zou moeten bestaan uit LGBTQ-personen en kwetsbare vrouwen en meisjes – voornamelijk personen uit de Democratische Republiek Congo, die zich momenteel in Oeganda, Tanzania en Rwanda bevinden. Daarnaast zullen honderd Afghaanse vrouwen en meisjes uit Turkije worden hervestigd. Er zullen vijftig plekken worden gereserveerd voor zogenaamde noodgevallen. Personen die eerder hebben gevochten voor gewapende groepen, antidemocratische waarden hebben uitgedragen of hebben deelgenomen aan organisaties waar verschillende vormen van extremisme bestaan, komen niet in aanmerking voor hervestiging.

Beleid in Nederland:

- Zoals is afgesproken in de nadere afspraken over het Regeerprogramma in de brief van 25 oktober jl.² is de Nederlandse hervestigingsinzet onder het quotum dit jaar verlaagd van 500 naar 200 vluchtelingen per jaar.

Zweden – Nieuwe regeling voor asielzoekershuisvesting

² <https://open.overheid.nl/documenten/24494cec-a2de-4d34-ad2e-526d038affa9/file>

Op 1 maart jl. zijn nieuwe wetten in werking getreden die bepalen dat alle nieuwe asielzoekers een plaats toegewezen krijgen in één van de asielopvangfaciliteiten van de Zweedse Migratiedienst. Om recht te hebben op financiële ondersteuning in de vorm van een dagvergoeding en een bijzondere vergoeding, moet de asielzoeker zijn intrek nemen en wonen in de toegewezen accommodatie.

Voor mensen die speciale redenen hebben, is het mogelijk om een uitzondering te maken. Zo kan de asielzoeker bij een naast familielid wonen, maar uitzonderingen hierop moeten strikt worden toegepast.

Ook mensen die vóór 1 maart jl. asiel hebben aangevraagd en zelfstandig wonen, krijgen een plek in de asielopvang. Om het recht op financiële ondersteuning te behouden, moet de asielzoeker uiterlijk 31 augustus 2025 naar de toegewezen locatie verhuizen.

De nieuwe regels bevatten ook duidelijkere eisen aan de verplichting voor asielzoekers die in een eigen woning wonen om hun woonadres op te geven.

Indien de aanvrager niet het juiste woonadres opgeeft, kan de Zweedse Migratiedienst de asielaanvraag als ingetrokken beschouwen.

De achtergrond van de wetswijziging is dat de regering een nieuw systeem voor de huisvesting van asielzoekers wil creëren. Het uitgangspunt is dat asielzoekers in de asielaccommodatie van de Zweedse Migratiedienst verblijven, dat wil zeggen in een opvang- of terugkeercentrum.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Juridische en Algemene Zaken

Datum
16 juli 2025

Onze referentie
6295800

Beleid in Nederland:

Sinds december 2023 kunnen asielzoekers in spoor 4 gebruik maken van de zogeheten 'logeerregeling'. Het COA is in 2014 gestart met deze regeling, waarmee aanvankelijk enkel statushouders die in de opvang van het COA op huisvesting wachten tijdelijk kunnen logeren bij een Nederlands gastgezin of bij familie en vrienden. Zo ontlast de logeerregeling de COA-opvangcapaciteit en stelt statushouders (en sinds december 2023 ook asielzoekers) in staat om sneller de taal te leren en een netwerk op te bouwen. De regeling wordt, specifiek ten aanzien van verblijf bij een Nederlands gastgezin, uitgevoerd door stichting Takecarebnb.

Zweden - Wettelijke wijzigingen voor de afschaffing om van spoor te veranderen, de verjaringstermijn voor terugkeerbesluiten en langere inreisverboden

Op 13 maart jl. heeft de *Riksdag* besloten de mogelijkheid om van spoor te veranderen af te schaffen, de regels over wettelijke verjaringstermijnen voor terugkeerbesluiten te wijzigen en het Zweedse Migratieagentschap de mogelijkheid te geven om te beslissen over langere inreisverboden. De wetswijzigingen zijn in werking getreden op 1 april jl.

Het systeem van spoorwijziging hield in dat personen van wie de asielaanvraag is afgewezen en die tijdens hun asielprocedure in Zweden hebben gewerkt, onder bepaalde omstandigheden hun aanvraag voor een verblijfsvergunning op basis van werk kunnen laten beoordelen, zonder het land te hoeven verlaten. Dit betekent dat hen een uitzondering is verleend op de hoofdregel waarbij de aanvraag voor een verblijfs- en werkvergunning moet worden ingediend vanuit hun thuisland of een ander land waar de persoon het recht heeft om te verblijven. Deze mogelijkheid om te wisselen van spoor is nu afgeschaft. De wetswijziging heeft ook gevolgen voor personen die een verblijfsvergunning voor werk hebben aangevraagd of ontvangen nadat hun asielaanvraag was afgewezen, evenals voor

hun familieleden. Het gaat om naar schatting 4.700 personen. Verlenging van die verblijfsvergunning is niet meer mogelijk.

Als gevolg van de wetswijzigingen zijn beslissingen tot uitzetting of deportatie vijf jaar geldig vanaf de datum waarop de persoon het land verlaat overeenkomstig het besluit. Eerder was de verjaartermijn vier jaar, en ging deze direct in na het besluit, ongeacht of de vreemdeling het land verlaten had of niet. Doel van deze wetswijziging is te voorkomen dat vreemdelingen in de illegaliteit gaan totdat de verjaartermijn verstreken is, waarna een nieuwe asielaanvraag ingediend kan worden.

De wijzigingen bieden de Zweedse Migratiedienst ook de mogelijkheid om te beslissen over een langer inreisverbod dan voorheen, als een persoon het land niet heeft verlaten wanneer de deadline voor vrijwillig vertrek is verstreken.

Beleid in Nederland:

Nederland kent een scheiding tussen asielaanvragen en aanvragen voor reguliere verblijfsvergunningen. Het is dan ook niet mogelijk vanuit de asielprocedure een aanvraag te doen voor een reguliere vergunning, bijvoorbeeld voor arbeid omdat er werk is verricht tijdens de asielprocedure.

Indien de asielaanvraag is afgewezen is het wel mogelijk om bijvoorbeeld een artikel 64 vergunning aan te vragen op basis van medische gronden.

4. N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Juridische en Algemene Zaken

Datum
16 juli 2025

Onze referentie
6295800